ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ ПО НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА
ЗА БОРБА С НАРКОТИЦИТЕ
2024-2028 ГОДИНА

GSM: 0885 68 17 04
E-mail: pic@targovishte.bg

СЪДЪРЖАНИЕ:

Част I. Въведение.

Част II. Анализ на ситуацията:

1. Състояние и тенденции;
2. Анализ на дейността в областта на намаляване на търсенето и предлагането;
3. Законова уредба.

Част III. Глобални цели и принципи:

1. Основни цели на програмата;
2. Целеви групи;
3. Принципи.

Част IV. Стратегическа област на действие: ограничаване на търсенето на психоактивни вещества.

Част V. Стратегическа област на действие: ограничаване на предлагането на психоактивни вещества.

Част VI. Повишаване на експертия капацитет за изпълнение на програмата. Взаимодействие и координация между институциите.

Част VII. Институционална рамка и органи за реализиране на програмата**,** финансиране и мониторинг**.**

ЧАСТ I. ВЪВЕДЕНИЕ

В чл. 15 и 15а от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите /ЗКНВП/ и чл. 15-25 от Правилника за организацията и дейността на Националния съвет по наркотични вещества /НСНВ/ е регламентирано създаването и дейността на Общинските съвети по наркотични вещества /ОбщСНВ/ и Превантивно-информационните центрова /ПИЦ/.

В изпълнение на горепосочените нормативни документи, Общинският съвет по наркотични вещества гр. Търговище приема настоящата Общинска програма за борба с наркотиците за периода 2024-2028 год.

Програма е основана на интегриран и балансиран подход, при който намаляване на търсенето и намаляване на предлагането са взаимно подкрепящи се елементи в политиката за психоактивните вещества.

Общинската програма 2024-2028 г. включва четири основни области на действие - ограничаване на търсенето, ограничаване на предлагането, повишаване на експертния капацитет и взаимодействие и координация между институциите.

Ежегодно към Общинската програма се приема едногодишен План за действие, изготвен от Общинският съвет по наркотични вещества, който съдържа конкретни мерки за намаляване на търсенето и предлагането на психоактивни вещества, срокове за изпълнението им и отговорните институции.

Успехът в борбата с наркотиците зависи от обединяването усилията на общината, гражданското общество и всички свързани с проблема институции.

ЧАСТ II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА

1. Състояние и тенденции

А. В областта на употребата на наркотици

Употребата на наркотици е значим здравен и социален проблем за гражданите на Европа и заплаха за сигурността и здравето на европейското общество, поради това усилията на правителствата са насочени не само към намаляване на търсенето и предлагането на наркотици, но и намаляване на вредните за здравето последици.

През последните години в нашата страна проблемите, свързани със злоупотребата с наркотични вещества, стават все по-актуална тема. Наблюдава се нарастване на употребата на широк спектър от наркотици, която обхваща все по-голяма част от младото поколение на България. Младите хора се превръщат в доходен пазар, към който се насочва разпространението на нелегалните вещества.

Наред със здравните проблеми, свързани със злоупотребата с наркотици, нарастват и социалните проблеми на употребяващите – бягство и отпадане от училище, рисково сексуално поведение, кражби и други криминални прояви. Ценностната система при младите хора се подменя и негативизмът се превръща в модел за подражание.

Увеличаващата се употреба на психоактивни вещества в света е проблем, не само на отделните страни, но и на всички свързани в една или друга степен с последствията от това: професионалисти от различни специалности, ангажирани ежедневно в дейностите по превенция и лечение, лица, зависими от наркотични вещества, техните семейства и близки, както и международни и неправителствени организации и други.

Ситуацията с наркотиците в света за 2021 год.

Около 275 милиона души /или 5,5% от населението на възраст 15-64 г./ са употребявали наркотици по света поне веднъж през последната година, а 36,3 милиона души /или 13,3% от употребяващите наркотици/ са страдали от заболявания заради употреба на наркотици.

През последните 24 години силата на въздействие на канабиса се е увеличило четири пъти в някои части на света, а процентът на младите хора, които възприемат веществото като вредно, е спаднал с 40%, въпреки доказателствата, че употребата на канабис е свързана с различни здравословни и други вреди, особено сред редовните и с дълъг период на употреба потребители.

Повечето страни съобщават за увеличаване на употребата на канабис по време на пандемията. В проучвания на здравни специалисти в 77 държави 42% твърдят, че употребата на канабис се е увеличила. През същия период се наблюдава и нарастване на немедицинската употреба на фармацевтични лекарства.

В световен мащаб се изчислява, че над 11 милиона души инжектират наркотици, половината от които са носители на хепатит С. Опиоидите продължават да причиняват в най-голяма степен заболявания във връзка с употребата на наркотици.

Пазарите на наркотици в тъмната мрежа /Dark web/ се появиха само преди десетилетие, но бързите технологични иновации, съчетани с гъвкавостта и адаптивността на тези, които използват нови платформи за продажба на наркотици и други вещества, вероятно ще доведат до глобализиран пазар, при който всички наркотици ще бъдат по-налични и достъпни навсякъде. Това от своя страна може да предизвика ускорени промени в моделите на употреба на наркотици и да доведе до последици за общественото здраве.

Ситуацията с наркотиците в Европа до 2022 год.

Достъпността и употребата на наркотици остават на високи нива в целия Европейски съюз, макар че между отделните държави съществуват значителни различия. Според оценките, приблизително 83,4 млн. възрастни /на възраст между 15 и 64 години/ в Европейския съюз са употребявали незаконни наркотици някога, като повече мъже /50,5 млн./, отколкото жени /33 млн./ съобщават, че са употребявали такива наркотици.

Канабисът продължава да е най-широко употребяваното вещество, като повече от 22 млн. възрастни европейци съобщават, че са употребявали наркотика през последната година.

Стимулантите са втората по честота категория, за която се съобщава. Според направените оценки през последната година 3,5 млн. възрастни са употребявали кокаин, 2,6 млн. MDMA и 2 млн. амфетамини.

Около 1 милион европейци са употребявали хероин или друг незаконен опиоид през последната година. Макар че разпространението на употребата на опиоиди е по-ниско от това на други наркотици, опиоидите продължават да причиняват най-голям дял от вредите, свързани с употребата на незаконни наркотици. Това се илюстрира от наличието на опиоиди, често в комбинация с други вещества, които са открити в около три четвърти от случаите на смъртоносна свръхдоза, докладвани в Европейския съюз за 2020 г.

Важно е да се отбележи, че по-голямата част от лицата, които имат проблеми с наркотиците, употребяват различни вещества.

Освен това се наблюдава значително по-голяма сложност на моделите на употреба на наркотици, като лекарствените продукти, неконтролирани нови психоактивни вещества

и вещества като кетамин понастоящем се свързват с проблеми с наркотиците в някои държави или сред някои групи. Тази сложност намира отражение във все по-голямото признание, че употребата на наркотици е свързана или усложнява начина, по който реагираме на широк кръг от най-належащите здравни и социални проблеми днес. Сред тези проблеми са проблеми, свързани с психичното здраве и самонараняване, бездомност, младежка престъпност и експлоатация на уязвими лица и общности.

Употреба на наркотични вещества сред населението 15-64 години в България

9,5% от българите на възраст 15-64 г. посочват, че са употребявали някога в живота си някакво наркотично вещество. Най-голям дял от тях са употребявали марихуана /8,6%/, също амфетамини /2,2%/, кокаин /2,0%/, хашиш /1,9%/, екстази /1,3%/, хероин /1,0%/ и метамфетамини /0,7%/. Употреба на комбинация на две и повече наркотични вещества е характерна за 0,9% от анкетираните.

3,1% от изследваните лица отбелязват, че са употребявали някакво наркотично вещество 12 месеца преди провеждане на проучването, като най-голям дял са употребявали марихуана /2,4%/, също амфетамини /0,7%/, кокаин /0,6%/, метамфетамини /0,4%/.

През последните 30 дни преди провеждане на проучването делът на употребявалите някакво наркотично вещество е 1,4%, като най-голям дял от българите отбелязват употреба на марихуана /1,0%/ и метамфетамини /0,3%/.

Най-висок процент от отговорилите посочват, че през последните 30 дни почти ежедневно /10-19 дни/ са употребявали канабис /0,3%/.

Най-ранна средна възраст на първа употреба сред населението на възраст 15-64 г. се наблюдава по отношение на употреба на инхаланти и LSD /17 г./, амфетамини, екстази и марихуана /по 19 г./. Първата употреба на хероин и халюциногенни гъби започва средно на 20 години, а на кокаин и метамфетамини – на 21 години.

Като причини за първа употреба на наркотично вещество, употребявалите най-често посочват „от любопитство, да опитат нещо непознато“ /69,1% от тях/, „за удоволствие, за да изпитат временен приятен ефект“ /37,9%/, „от скука, за разнообразие“ /17,7%/, „защото е част от съвременния начин за развлечение“ /12,6%/, „за да бъдат приети от другите /групата, компанията/“ /12,4%/.

Най-често първата употреба на наркотично вещество се е случила на купон или домашно парти /при 34,6% от употребилите/, в домашна обстановка у приятели /26,4%/, на открито – на улицата, в градинка, парк /23,6%/.

Само 0,6% от изследваните лица посочват употреба на нови /т.нар. от медиите „дизайнерски”/ наркотици или продукти, различни от вече познатите и разпространявани, като няма диференциация по отношение на формата им /растителна смес за пушене, прах, кристали, таблетки/.

Във връзка с пандемията от COVID-19 и наложените ограничения, за над половината (56,2%) от употребилите не са настъпили промени по отношение на тяхната употреба на наркотици. 1,7% от тях употребяват по-рядко, а 0,8% в по-малки количества.

Според 1,3% от българите на възраст 15-64 г. редовното пушене на канабис не представлява риск за здравето. 4,5% смятат, че няма риск за здравето и когато пушат редовно наргиле. 9,4% одобряват пушенето на канабис, като при само 0,7% това се отнася независимо от количеството.

76,4% от изследваните лица определят употребата на наркотици като проблем за страната ни, а за 57,5% е проблем за населеното място, в което живеят.

Употреба на наркотици сред ученици 8-12 клас в България

14,7% от учениците в страната посочват, че са употребявали някога в живота си някакво наркотично вещество. Най-голям дял от тях са употребявали марихуана /11,9%/, също амфетамини /5,5%/, кокаин /4,9%/, хашиш /4,8%/, екстази /3,9%/, метамфетамини /3,4%/, халюциногени /2,0%/. Употреба на комбинация на две и повече наркотични вещества е характерна за 2,6% от анкетираните.

10,0% от учениците /или 68,2% от употребявалите поне веднъж някога наркотици/ отбелязват, че са употребявали някакво наркотично вещество 12 месеца преди провеждане на проучването, като най-голям дял са употребявали марихуана /8,2%/, амфетамини /2,7%/, кокаин /2,5%/, хашиш /2,2%/, екстази /2,1%/, метамфетамини /1,6%/ и халюциногени /1,2%/.

През последните 30 дни преди провеждане на проучването делът на употребявалите някакво наркотично вещество е 6,3% /или 42,7% от употребявалите поне веднъж някога наркотици/, като най-голям дял от учениците отбелязват употреба на марихуана /5,2%/, както и хашиш /1,2%/, амфетамини и кокаин /по 1,0%/ и екстази /0,9%/.

През последните 24 часа преди провеждане на проучването делът на употребявалите марихуана е 2,0%.

Най-висок процент от отговорилите посочват, че през последните 30 дни ежедневно или почти ежедневно са употребявали канабис /0,9%/, както и халюциногени и метамфетамини /по 0,3%/.

Най-ранна средна възраст на първа употреба сред учениците в страната се наблюдава по отношение на употреба на опиоиди и инхаланти /14 г./ и канабис, синтетични канабиноиди и халюциногени /15 г./. Първата употреба на стимуланти /кокаин, амфетамини, метамфетамини и екстази/ започва средно на 16 години.

Като причини за първа употреба на наркотично вещество, те най-често посочват „от любопитство, да опитат нещо непознато“ /63,7% от употребилите/, „за да бъдат приети от другите /групата, компанията/“ /41,4%/, „за удоволствие, за да изпитат временен приятен ефект“ /38,2%/.

6,0% от учениците посочват, че някога в живота си са употребили канабис в комбинация с алкохол, а 1,3% – през последните 30 дни. Само 1,1% са инжектирали някога в живота си наркотици.

По отношение на употребата на нови /т.нар. от медиите „дизайнерски”/ наркотици или продукти, различни от вече познатите и разпространявани, 2,8% от учениците посочват, че някога в живота си са употребявали синтетични канабиноиди, а 1,0% от тях посочват употреба през последните 30 дни. С ежедневна или почти ежедневна употреба на нови наркотици са 0,4% от тях. Учениците употребяват нови наркотици под формата на растителна смес за пушене, като най-често се снабдяват с тях от дилър, приятел или съученик.

Според 11,2% от учениците в България редовното пушене на канабис не представлява риск за здравето. 16,9% смятат, че няма риск за здравето и когато пушат редовно наргиле. 3,4% от учениците определят редовната употреба на кокаин като нерискова. 25,2% одобряват пушенето на канабис, като при 4,7% това се отнася независимо от количеството.

65,4% от анкетираните определят употребата на наркотици като проблем за страната ни, за 61,3% е проблем за населеното място, в което живеят, а за 59,6% е проблем за училището, в което учат.

Употреба на наркотици сред ученици 8-12 клас в гр. Търговище

В периода ноември-декември 2022 год. Национален фокусен център за наркотици и наркомании и „Сова 5“ реализираха проучване относно някои аспекти от здравното поведение, оценки и нагласи по отношение на употребата на психоактивни вещества сред учениците /8-12 клас/ в град Търговище.

16,3% от участниците в проучването посочват, че са употребявали някога в живота си някакво наркотично вещество. Най-голям дял от тях са употребявали марихуана /12,9%/, също амфетамини /6,4%/, хашиш /5,3%/, кокаин /4,9%/, екстази /4,7%/, метамфетамини /3,9%/, халюциногени /2,7%/. Употреба на комбинация на две и повече наркотични вещества е характерна за 3,4% от анкетираните.

11,7% от учениците /или 72,2% от употребявалите поне веднъж някога наркотици/ отбелязват, че са употребявали някакво наркотично вещество 12 месеца преди провеждане на проучването, като най-голям дял са употребявали марихуана /9,1%/, хашиш /3,0%/, амфетамини /2,4%/, кокаин и екстази /по 2,2%/, метамфетамини /1,7%/ и халюциногени /1,5%/.

През последните 30 дни преди провеждане на проучването делът на употребявалите някакво наркотично вещество е 7,2% /или 44,3% от употребявалите поне веднъж някога наркотици/, като най-голям дял от учениците отбелязват употреба на марихуана /5,5%/, както и хашиш /2,0%/, амфетамини и кокаин /по 1,1%/ и екстази /0,9%/.

През последните 24 часа преди провеждане на проучването делът на употребявалите марихуана е 2,8%.

Най-висок процент от отговорилите посочват, че през последните 30 дни ежедневно или почти ежедневно са употребявали канабис /0,9%/, както и халюциногени /0,7%/.

Най-ранна средна възраст на първа употреба сред учениците в град Търговище се наблюдава по отношение на употреба на опиоиди и инхаланти /14 г./. Употребата на канабис, амфетамини, метамфетамини, екстази, халюциногени и синтетични канабиноиди започва средно на 15, а на кокаин – на 16 годишна възраст.

Като причини за първа употреба на наркотично вещество те най-често посочват „от любопитство, да опитат нещо непознато“ /61,9% от употребилите/, „за удоволствие, за да изпитат временен приятен ефект“ /40,9%/, „за да бъдат приети от другите /групата, компанията/“ /38,1%/, „за да се почувстват като един от различните“ /26,1%/, „от скука, за разнообразие“ /22,2%/, „за да се откъснат от действителността“ /18,2%/.

6,4% от учениците посочват, че някога в живота си са употребили канабис в комбинация с алкохол, а 2,2% – през последните 30 дни. Само 1,6% са инжектирали някога в живота си наркотици.

По отношение на употребата на нови /т.нар. от медиите „дизайнерски”/ наркотици или продукти, различни от вече познатите и разпространявани, 4,2% от учениците посочват, че някога в живота си са ги употребявали, а 1,3% от тях посочват употреба през последните 30 дни. С ежедневна или почти ежедневна употреба на синтетични канабиноиди са 0,6% от тях. Учениците употребяват нови наркотици обикновено под формата на растителна смес за пушене, в по-малка степен под формата на кристали, прах или таблетки. Най-често се снабдяват с тях от дилър, приятел или съученик.

Според 7,1% от учениците в град Търговище редовното пушене на канабис не представлява риск за здравето. 11,1% смятат, че няма риск за здравето и когато пушат редовно наргиле. 2,7% от учениците определят редовната употреба на кокаин като нерискова. 13,9% одобряват пушенето на канабис, като при 3,3% това се отнася независимо от количеството.

51,9% от анкетираните определят употребата на наркотици като проблем за страната ни, за 45,6% е проблем за град Търговище, а за 45,4% е проблем за училището, в което учат.

22,6% от учениците в град Търговище посочват, че са употребявали поне веднъж някога в живота си райски газ за забавление /вкл. в балони/. 18,9% са имали такава употреба през последната година, а 8,7% – през последните 30 дни.

Употреба на психоактивни вещества сред ученици 6-7 клас в гр. Търговище

92% от анкетираните посочват, че знаят какво е наркотик.

Само 24% от учениците казват, че алкохола е наркотик, докато значително повече посочват, че цигарите са наркотик – 49%.

Най-желаната тема за разговори в училище, посочена от запитаните, е насилието /58%/, 51% искат да разговарят за тютюнопушенето, 49% за употребата на алкохол и 49% за употребата на наркотици.

Според 11% от младите хора голяма част от учениците от тяхното училище са опитвали някакъв наркотик. Същите са процентите и по отношение на употребата на психоактивни вещества от половината от учениците в училището.

Най-честата причина за употреба „за да избягат от проблемите“ /18%/, „от любопитство“ /18%/, „за да бъдат приети от другите“ /16%/ и „за да преодолеят стрес“ /14%/.

14% от анкетираните посочват, че някога в живота си са употребявали тютюн, 29% са употребявали алкохол, 1% са употребявали марихуана, 4% са употребявали лекарства без лекарско предписание, по 1% са употребявали амфетамини и екстази.

Най-срещаната възраст за първа употреба на цигари и алкохол е 11-13 години.

26% от учениците предпочитат информацията за наркотиците да им бъде поднесена посредством филми, 21% посредством лекции и по 12% за информация чрез листовки и по метода: „Връстници обучават връстници.

По тези проблеми най-често се разговаря с родителите /59% от запитаните/, следвани от разговори с приятели /16%/ и с учител/педагогически съветник – 7%.

Б. В областта на незаконния трафик и разпространението на наркотици

Последните години поднесоха нови предизвикателства, касаещи наркотиците - нараства динамиката на поява на нови психоактивни вещества, появяват се нови химикали за тяхното производство, нови начини на трафикиране и иновационни разпределителни канали. България е транзитна страна за всички видове наркотици.

Традиционно най-често трафикираният наркотик през територията на България е хероинът. Отчита се засилване и на транзитния трафик на екстази.

Територията на страната е използвана и за складиране и последващ трафик на лекарствени средства за производство на наркотични вещества /метамфетамин/.

Т.нар. „дизайнерски” наркотици стават все по-голям проблем за правоприлагащите органи. Те са опит да се избегне правния контрол чрез промяна в химическия състав на познатите синтетични наркотици. Пристрастяването към тях е същото като към „традиционните” и дори се увеличава, което привлича злоупотребяващите с наркотични вещества.

За да дадат адекватен отговор на тези предизвикателства, българските правоприлагащи органи следва да осигурят адекватни контролни мерки във вътрешността на страната, включително мерки за запазване и развиване на доброто сътрудничество както помежду си, така и с партньорите.

2. Анализ на дейността в областта на намаляване на търсенето и предлагането

Целта на дейностите в тази област е подобряване на общественото здраве, на здравето и социалното функциониране на отделния човек, повишаване степента на защитеност и сигурност на обществото към разпространението на наркотици, чрез предприемане на балансиран и интегриран подход по отношение на проблема с наркотиците и наркоманиите и чрез осигуряване на надеждни и ефикасни методи за намаляване на търсенето на незаконни наркотични вещества.

Разработените и прилагани дейности и мерки за предотвратяване въвличането на нови хора в злоупотребата с наркотични вещества са насочени, както към цялото население на общинско ниво /универсална превенция/, така и към конкретни групи от населението, считани за рискови по отношение на злоупотребата /селективна превенция/.

Провеждането на информационни кампании за превенция на употребата на наркотици на общинско ниво повишава информираността на населението за въздействието на наркотичните вещества върху физическото и психическо здраве.

Извършваните превантивни дейности са в съответствие с разработените принципи и стандарти за добра практика в областта на превенцията.

В изпълнение на това в Община Търговище функционира Общински съвет по наркотични вещества /ОбщСНВ/ и Превантивно-информационен център /ПИЦ/ към него, създадени по Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите. Основните дейности, които осъществяват, са разработване, осигуряване и координиране изпълнението на общински програми за борба с употребата и злоупотребата с наркотични вещества.

В общината може да бъде направено анонимно и безплатно изследване за ХИВ/СПИН, полово предавани болести, Хепатит В и С.

В рамките на своите законово определени правомощия, компетентните държавни органи извършват превантивна, контролна, оперативно – издирвателна, организационна и аналитична дейности, насочени към предотвратяване, пресичане, разкриване и разследване на престъпления, свързани с наркотични вещества и прекурсори.

3. Законова уредба

Законът за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите /ЗКНВП/ регламентира организацията, правомощията и задачите на държавните органи, осъществяващи контрол върху дейностите с наркотични вещества и прекурсори, мерките срещу злоупотребата и незаконния трафик с тези вещества, както и научноизследователската и експертна дейност, свързана с тях.

В чл. 15 и 15а от ЗКНВП и чл. 15-25 от Правилника за организацията и дейността на Националния съвет по наркотични вещества е регламентирана дейността на Общинските съвети по наркотични вещества и Превантивно-информационните центрове.

ЧАСТ III. *ГЛОБАЛНИ ЦЕЛИ И ПРИНЦИПИ*

ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Засилване на превантивните действия за ограничаване на употребата и злоупотребата с наркотични вещества чрез намаляване на търсенето на незаконни наркотични вещества.

2. Намаляване на предлагането на незаконни наркотични вещества и прекурсори чрез повишаване на ефективността на правоприлагащите и контролните органи, засилване на превантивните действия срещу престъпления, свързани с психоактивни вещества.

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ:

1. Деца и младежи, обхванати от образователната система;

2. Родители и семейства на деца и младежи;

3. Социални работници, училищни педагози, педагогически съветници, медицински лица, работещи в училищата, психолози, здравни и образователни медиатори, както и представители на институции, имащи отношение по проблема с употребата на психоактивни вещества;

4. Рискови групи.

ПРИНЦИПИ:

Общинската програма за борба с наркотиците се основава на следните принципи:

- Балансиран подход – балансираност на усилията и дейностите в областта на намаляване на търсенето и предлагането;
- Ефективност и ефикасност – гарантиране на успешното постигане на стратегическите задачи, както и поддържане на добро съотношение между използваните ресурси и получените резултати;
- Партньорство и сътрудничество - изпълнение на програмата с широко участие на институции, социални партньори, представители на частния сектор и гражданското общество.

ЧАСТ IV. СТРАТЕГИЧЕСКА ОБЛАСТ НА ДЕЙСТВИЕ:

Ограничаване на търсенето на психоактивни вещества

Цел: Намаляване на употребата на наркотици и свързани с нея здравни и социални рискове и щети за индивида, семейството и обществото.

Въз основа на оценката на разпространението на наркотици в страната и отчетената опасност от все по-разнообразни форми на злоупотреба с наркотици, особено сред младите хора в България, се планират различни превантивни дейности, насочени към деца, младежи и родители.

Стратегическа задача I – Прилагане на ефективни превантивни програми и дейности за деца, младежи, специалисти и родители.

Подзадачи:

- ***Прилагане на програми за превенция на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества в образователната система:***
  - ✓ Национална програма за превенция на употребата на наркотични вещества в училищна среда за възрастова група 5-7 клас Кодово име „Живот;
  - ✓ Национална програма за превенция на употребата на наркотични вещества в училищна среда за възрастова група 8-11 клас „От връстници за връстници“;
  - ✓ Национална програма „Предпазване на младите хора от престъпления“.

Показатели:

Брой обхванати деца и младежи;

Брой обхванати училищни специалисти;

Брой обхванати родители.

Отговарят:

ОбщСНВ;

ПИЦ.

Срок за изпълнение: 2024-2028 година.

➢ ***Дейности за деца, младежи и специалисти по превенция на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества в образователната система:***

✓ Възможност за обхващане на децата и младите хора във форми за съвременно здравно образование, основано на подхода „Умения за живот";

✓ Организиране на обучения на учители, психолози, медицински работници, педагогически съветници и образователни медиатори в училищата, здравни медиатори, обществени възпитатели от МКБППМН, както и специалисти от различни институции по проблемите на превенцията на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества;

✓ Прилагане на превенция, основана на подхода „Връстници обучават връстници";

✓ Разработване, издаване и разпространение на информационни материали за деца и млади хора по проблемите на зависимостите;

✓ Провеждане на информационни кампании.

Показатели:

Брой обхванати деца и млади хора във форми за съвременно здравно образование;

Брой проведени обучения и обучени учители, психолози, медицински работници, педагогически съветници, обществени възпитатели, образователни и здравни медиатори, както и специалисти от различни институции;

Брой проведени обучения за превенция по метода „Връстници обучават връстници";

Брой разработени и разпространени информационни материали по проблемите на зависимостите;

Брой проведени информационни кампании.

Отговарят:

ОбщСНВ;

ПИЦ;

Български червен кръст /БЧК/;

Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/;

Регионална здравна инспекция /РЗИ/;

Център за младежки дейности и инициативи /ЦМДИ/.

Срок за изпълнение: 2024-2028 год.

➢ ***Работа с родители по въпросите, свързани с превенцията на употребата и злоупотребата с наркотични вещества сред децата:***

✓ Информиране и консултиране на родители по проблемите на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества;

✓ Разработване, издаване и разпространение на информационни материали за родители по проблемите на наркотиците.

Показатели:

Брой информирани и консултирани родители по проблемите с психоактивните вещества;

Брой разработени и разпространени информационни материали по проблемите на наркотиците.

Отговарят:

ОбщСНВ;

ПИЦ;

МКБППМН;

РЗИ.

Срок за изпълнение: 2024-2028 год.

- ***Разработване и прилагане на мерки за превенция на рискови целеви групи:***

✓ Прилагане на програми за превенция по проблемите на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества;

✓ Обучение на професионалисти за работа с рискови целеви групи – обществените възпитатели от МКБППМН, инспектори Детска педагогическа стая /ДПС/, социални работници от Комплекс за социални услуги за деца и семейства /КСУДС/ и др.

Показател: Брой обучени професионалисти за работа с рискови целеви групи.

Отговарят:

ОбщСНВ;

ПИЦ;

МКБППМН;

РЗИ.

Срок за изпълнение: 2024-2028 год.

- ***Включване на децата и младите хора в привлекателни за тях форми за прекарване на свободното време:***

✓ Разширяване достъпа на децата и младите хора до дейности, насочени към ангажиране на свободното им време.

Показател: Брой включени деца и млади хора в извънкласни форми.

Отговарят:

ОбщСНВ;

ПИЦ;

ЦМДИ.

Срок за изпълнение: 2024-2028 год.

Стратегическа задача II – Подобряване на достъпа на пациентите до ефективни и разнообразни лечебни програми.

Подзадачи:

- ***Насочване на пациенти и техните близки към програми за лечение и психосоциална рехабилитация.***

Показател: Брой насочени пациенти.

Отговаря:

Многопрофилна болница за активно лечение /МБАЛ/ гр. Търговище;

ОбщСНВ;

ПИЦ;

РЗИ.

Срок за изпълнение: 2024-2028 год.

Стратегическа задача III - Достъп до услуги за намаляване на здравните и социални щети за индивида и обществото.

Подзадачи:

- ***Услуги за намаляване разпространението на свързаните с употребата на наркотици социално значими заболявания: ХИВ/СПИН, хепатити В и С, полово предавани болести:***

✓ Доброволно и безплатно тестуване за ХИВ/СПИН, Хепатит В и С и полово предавани болести в РЗИ;

✓ Консултиране и мотивация за лечение на лица, употребяващи психоактивни вещества.

Показатели:

Брой тествани за ХИВ/СПИН, Хепатит В и С и полово предавани болести;

Брой консултирани лица, употребяващи психоактивни вещества.

Отговарят:

РЗИ;

МБАЛ;

ОбщСНВ;

ПИЦ.

Срок за изпълнение: 2024-2028 год.

ЧАСТ V. СТРАТЕГИЧЕСКА ОБЛАСТ НА ДЕЙСТВИЕ:

Ограничаване на предлагането на наркотици

Географското положение на България дава благоприятна възможност страната ни да играе важна роля в международните усилия за борба с наркотиците.

Постепенно нараства употребата на нови психоактивни вещества, известни като „дизайнерски наркотици“. Подобно на другите видове престъпления, интернет се използва за улесняване на незаконното предлагане на наркотици и за избягване на действия за прилагане на закона.

Тревожен факт е и разпространението на наркотични вещества от ученици в училищна и извън училищна среда.

Стратегическа задача IV - Ограничаване и предотвратяване дейността на организираните престъпни мрежи, ангажирани с трафик на наркотици.

Подзадачи:

➢ ***Противодействие на организираните престъпни групи, осъществяващи трафик на наркотици.***

Показател: Брой заловени престъпни групи.

Отговаря: ОД на МВР.

Срок за изпълнение: 2024-2028 год.

Стратегическа задача V – Подобряване на организацията и структурата по обезпечаване сигурността на децата в учебните и детските заведения и на обществени места, ограничаване на престъпленията, свързани с наркотични вещества спрямо деца.

Подзадачи:

➢ ***Осигуряване сигурността на децата в учебните и детските заведения, в района около тях, както и на обществени места, където прекарват свободното си време.***

Показател: Обезпечена сигурност на децата и младите хора в учебните и детски заведение и обществените места.

Отговаря: ОД на МВР.

Срок за изпълнение: 2024-2028 год.

Стратегическа задача VI - Намаляване броя на престъпленията, свързани с наркотиците и прекурсорите.

Подзадачи:

➢ ***Противодействие срещу престъпленията, свързани с наркотиците и организираната престъпност, ограничаване на предлагането и търговията на наркотични и нови психоактивни вещества по интернет.***

Показател: Брой разкрити престъпления, свързани с наркотици и прекурсори.

Отговаря: ОД на МВР.

Срок за изпълнение: 2024-2028 год.

ЧАСТ VI. ПОВИШАВАНЕ НА ЕКСПЕРТНИЯ КАПАЦИТЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И КООРДИНАЦИЯ МЕЖДУ ИНСТИТУЦИИТЕ.

Стратегическа задача VII - Поддържане и развитие на институционална и експертна мрежа за изпълнение на националната политика по наркотиците.

Подзадачи:

➢ ***Укрепване на административния капацитет на Общинския съвет по наркотични вещества /ОбщСНВ/ и Превантивно-информационния център /ПИЦ/.***

Показател: Брой обучени специалисти по превенция на наркомании в ОбщСНВ и ПИЦ.

Отговаря: ОбщСНВ.

Срок за изпълнение: 2024-2028 год.

Стратегическа задача VIII - Поддържане и развитие на публичната информационна система в областта на наркотиците.

Подзадачи:

➢ ***Провеждане на проучвания, свързани с употребата на наркотици на местно ниво.***

➢ ***Поддържане на публичната информираност по проблема за употребата, злоупотребата и разпространението на наркотични вещества и дейността на институциите за тяхното предотвратяване.***

Показател: Брой проведени проучвания.

Отговарят:

ОбщСНВ;

ПИЦ.

Срок за изпълнение: 2024-2028 год.

ЧАСТ VII. ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА И ОРГАНИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА, ФИНАНСИРАНЕ И МОНИТОРИНГ

ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА:

- Общински съвет по наркотични вещества гр. Търговище (ОбщСНВ);
- Превантивно-информационен център /ПИЦ/;
- ОД на МВР – гр. Търговище;
- Регионална здравна инспекция /РЗИ/ – гр. Търговище;
- Многопрофилна болница за активно лечение /МБАЛ/ – гр. Търговище;
- Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/ – гр. Търговище;
- Български червен кръст /БЧК/ гр. Търговище;

- Център за младежки дейности и инициативи /ЦМДИ/ – гр. Търговище.

ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА:

Реализирането на дейностите по Общинската програма за борба с наркотиците 2024-2028 год. ще бъдат целево финансирани от републикански бюджет въз основа на разработен План за действие към нея.

МОНИТОРИНГ НА ПРОГРАМАТА:

- Министерство на здравеопазването;
- Национален съвет по наркотични вещества;
- Национален център по обществено здраве и анализи;
- Общински съвет гр. Търговище.